

Symboly Ducha Svätého:

Voda: Symbolika vody naznačuje pôsobenie Ducha svätého pri krste, pretože sa voda po vzývaní Ducha Svätého stáva účinným sviatostným znakom nového narodenia.

Pomazanie: Symbolika pomazania olejom naznačuje aj Ducha Svätého, takže sa pomazanie stalo jeho synonymom. Pri uvádzaní do kresťanského života je pomazanie sviatostným znakom birmovania.

Oheň: Kým voda znamená narodenie a plodnosť života udeleného v Duchu Svätom, oheň je symbolom pretrvávajúcej sily pôsobenia Ducha Svätého.

Oblak a svetlo: Tieto dva symboly sú v zjaveniach Ducha Svätého neoddeliteľné. Už pri teofániach (Božích zjaveniach) Starého zákona, raz temný, inokedy žiarivý oblak zjavuje živého Boha a Spasiteľa: Mojžišovi na vrchu Sinaj, Šalamúnovi pri posviacke chrámu... . Na vrchu premenenia Duch Svätý prichádza v oblaku, ktorý zahŕňa Ježiša, Mojžiša a Eliáša, Petra, Jakuba a Jána, a „z oblaku zaznel hlas: ‘Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!’

Pečať: Je symbol blízky symbolu pomazania. Veď Kristus je ten, ktorého „označil Boh svojou pečaťou“ (Jn 6,27). Pretože obraz pečate (po grécky sphragis) označuje nezmazateľný účinok pomazania Duchom Svätým vo sviatostiach krstu, birmovania a posvätného stavu, bol použitý v niektorých teologických tradíciách na vyjadrenie nezmazateľného „znaku“, vtlačeného týmito tromi sviatosťami, ktoré sa nemôžu opakovať.

Ruka: Ježiš vkladáním rúk uzdravoval chorých a žehnal deti. Apoštoli vkladáním rúk udeľujú Ducha Svätého (porov. Sk 8, 17-19; 13,3; 19,6).

Boží prst: Ježiš vyháňa Božím prstom ... zlých duchov (Lk 11,20). Hymnus Veni Creator Spiritus vzýva Ducha Svätého ako „prst Božej pravice“ (dextrae Dei digitus)

Holubica: Na konci potopy (ktorej symbol sa týka krstu) sa holubica, ktorú vypustil Noe, vracia s čerstvou olivovou ratoľou v zobáku, ktorá znamená, že zem je obývateľná (Gn 8, 8-12). Keď Ježiš vystupuje po svojom krste z vody, zostupuje na neho Duch Svätý v podobe

holubice a zostáva nad ním (Mt 3, 16 a paral.). Symbol hubice na označenie Ducha Svätého je v kresťanskej ikonografii tradičný.